

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

[Handwritten signature]

(П.В. Губерський)

« 01 » 16 лютого 2018 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Географія»

Рівень вищої освіти: третій

на здобуття освітньо-наукового ступеню: доктор філософії
за спеціальністю №106 «Географія»
галузі знань №10 «Природничі науки»

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «25» 06 2018 р.
протокол № 12

Введено в дію наказом ректора від
«05» 07 2018 за №659-32

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензії (представників академічної спільноти (національної та галузевої академії наук, тощо):

1. Руденко Леонід Григорович – директор Інституту географії НАН України, академік НАН України, доктор географічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України (додається).

Висновок: освітньо-наукова програма «Географія» відповідає національним стандартам вищої освіти, меті, завданням і змісту підготовки докторів філософії у галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія», її впровадження в освітній процес сприяє розвитку класичної університетської освіти в Україні в контексті європейських стандартів освітньої діяльності, дає можливість реалізувати потенціал географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, забезпечує підвищення якісного рівня підготовки фахівців з географії в Україні.

2. Хвесик Михайло Артемович – директор ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», Заслужений діяч науки і техніки України, Академік НААН України, доктор економічних наук, професор, (додається).

Висновок: зважаючи на актуальність, логічну цілісність та змістовність освітньо-наукової програми, маємо всі підстави вважати представлений на рецензію опис освітньої програми «Географія» освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» галузі знань 10 «Природничі науки» спеціальності 106 «Географія» географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка денної форми навчання таким, що забезпечує набуття здобувачами знань та вмінь, необхідних для виконання їх наукових та професійних обов'язків, відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України та і може бути рекомендований для практичного втілення.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник проектної групи						
Олійник Ярослав Богданович	Декан географічного факультету, професор кафедри економічної та соціальної географії КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка (1975; Економічна географія; Економіко-географ, викладач географії)	Академік НАПН України, доктор економічних наук; спеціальність 08.00.06 — економіка природокористування та охорона навколишнього середовища; «Еколого-економічні проблеми територіальної організації виробництва і природокористування»; професор кафедри економічної та соціальної географії	44	Автор понад 500 наукових і навчально-методичних праць. Основні публікації за напрямом: 1. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: Монографія. — К.: Фенікс, 2017. — 438 с. (редактор, автор). 2. Географічна наука в Україні: становлення і розвиток. — К.: Ніка-Центр, 2007. — 148 с. (у співавторстві). 3. Життєдіяльність населення регіону: принципи формування і структура // Економічна та соціальна географія. — 2015. — Вип. 1(71). — С. 3-9. Керівник наукової школи. Дослідження теорії суспільної географії, регіональної політики, урбаністики, природокористування. Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує роботою магістрантів, аспірантів, докторантів (захищені 11 докторів та 31 кандидат наук)	Пекінський університет (Китай); стажування в Інституті міських та природоохоронних наук; сертифікат №6156/24-507-1150К; листопад 2016 р. Університет Гельсінкі (Фінляндія); участь у семінарі з економічної метеорології у рамках проекту ЕСОІМРАСТ «Адаптивне навчальне середовище для розвитку компетенцій щодо впливу місцевої погоди, якості повітря і клімату на економіку та соціальне життя»; сертифікат; вересень 2017 р.

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
---	---	--	---	--	--	--

Члени проектної групи

Запотоцький Сергій Петрович	Заступник декана географічного факультету з наукової роботи та міжнародних зв'язків, професор кафедри економічної та соціальної географії КНУ імені Тараса Шевченка	Київський національний університет імені Тараса Шевченка (1998; Географія; Магістр соціальної і економічної географії, соціо-економіко-географ, менеджер регіонального розвитку, викладач); Київський національний університет імені Тараса Шевченка (2001; Фінанси; Економіст).	Доктор географічних наук; спеціальність 11.00.02 – економічна та соціальна географія; «Наукові засади формування конкурентоспроможності регіону: суспільно-географічне дослідження»; доцент кафедри економічної та соціальної географії.	16	Автор понад 110 наукових і навчально-методичних праць. Основні публікації за напрямом: 1. Регіональна конкурентоспроможність: суспільно-географічні засади формування: Монографія. – Київ.: Бізнес Медіа Консалтинг, 2012. – 424 с. 2. Тенденції ринку нерухомості України: реалії та прогнози 2007-2013. – К.: Арт Економі, 2012. – 240 с. 3. Суспільно-географічні трансформації ринку житла в Україні // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Серія Географія. – 2013. – Вип. 61. – С.41-44. Досліджує суспільно-географічні аспекти регіональної конкурентоспроможності, ринки міської нерухомості. Бере участь у міжнародних та всеукраїнських наукових і науково-практичних конференціях. Керує роботою магістрантів, аспірантів.	Празький інститут підвищення кваліфікації (Чехія), стажування по програмі «Публікаційна та проектна діяльність в країнах Євросоюзу: від теорії до практики»; сертифікат №042016013, квітень 2016 р.; Київський національний університет імені Тараса Шевченка, навчання у докторантурі, диплом доктора географічних наук ДД №002556, 10 жовтня 2013 р.
-----------------------------	---	--	--	----	---	--

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Гродзинський Михайло Дмитрович	Завідувач кафедри фізичної географії та геоecології географічно-го факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет ім. Т.Г.Шевченка, 1979, географія, географ-фізико-географ	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.01 – фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів, член-кореспондент НАН України, професор кафедри фізичної географії та геоecології, "Стійкість геосистем до антропогенних навантажень"	36	<p>Наукові публікації за напрямом ландшафтознавство та ландшафтна екологія. Основні публікації: Монографії: Шеляг-Сосонко Ю.Р., Гродзинський М.Д., Романенко В.Д. Концепція, методи и критерии создания экосети Украины: Монография. – К.: Фитосоциоцентр, 2004. – 144 с.</p> <p>Афанасьев С.А. Гродзинский М.Д. Методика оценки экологических рисков, возникающих при воздействии источников загрязнения на водные объекты: Монография. - К.: Ай-Би, 2004. – 100 с.</p> <p>Гродзинський М.Д. Пізнання ландшафту: місце і простір в 2-х томах: Монографія. – К.: Вид.-полігр. центр "Київський університет", 2005. – Том 1 – 431 с.; Том 2 - 503 с.</p> <p>Гродзинський М.Д., Свідзінська Д.В. Ніші ландшафтів України у просторі кліматичних факторів: Монографія. – К.: Обрії, 2008. – 259.</p> <p>Підручники та навчальні посібники: Гродзинський М.Д., Савицька О.В. Ландшафтознавство: Навчальний посібник (з грифом МОН України). – К.: Вид.-полігр. центр "Київський університет", 2009. – 320 с.</p> <p>Доповіді на понад 20 міжнародних конференціях.</p>	Член-кореспондент НАН України (2010)

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Бортник Сергій Юрійович	Професор, завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, професор кафедри землезнавства та геоморфології, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу території України: просторово-часовий аналіз»	29	<p>1. Морфоструктурно - неотектонічний аналіз території України: концептуальні засади, методи і реалізація: монографія. Бортник С.Ю., Палієнко В.П., Барщевський М.Є., та ін. – К.: НВП «Наукова думка», 2013. - 264 с.</p> <p>2. Морфоструктури центрального типу Українських Карпат. Монографія. Бортник С.Ю., Лаврук Т.М. Київ: ВГЛ «Обрії», 2012 р.-164 с.</p> <p>3. Районування території басейну р. Дністер за особливостями рисунку ерозійної мережі. Бортник С., Ковтонюк О., Погорільчук Н., Литвин А. Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій – Львів, 2014.</p> <p>4. Досвід організації та використання геологічної колекції у викладанні геологічних дисциплін на географічному факультеті. Бортник С.Ю., Ковтонюк О.В., Погорільчук Н.М. Фізична географія та геоморфологія. – 2014. – Вип. 2(74). С. 141-147.</p> <p>5. Сучасні тенденції розвитку яружної ерозії в районі Канівських дислокацій. Бортник С.Ю., Погорільчук Н.М. Рельєф і клімат: Матеріали міжнародного наукового симпозіуму, (23–25 жовтня 2014 р.). – Чернівці: Технодрук, 2014</p> <p>6. Планетарні та трансконтинентальні морфоструктури центрального типу території Європи. Бортник С.Ю., Ковтонюк О.В., Погорільчук Н.М.</p>	Науково-педагогічне стажування в Інституті географії Математично-природничого факультету Університету Яна Кохановського (м. Кельце, Польща). 2012–2014

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Мезенцев Костянтин Володимирович	Професор, зав. кафедри економічної та соціальної географії географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка (1993; Географія; Географ. Економіст регіонального розвитку. Викладач)	Доктор геогр. наук; спеціальність 11.00.02 – економічна та соціальна географія; «Суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку: теорія, методологія, практика»; професор кафедри економічної та соціальної географії	18	<p>Автор понад 150 наукових і навчально-методичних праць:</p> <p>Монографії:</p> <p>1. Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність та поляризація. – К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. – 132 с. (у співавторстві)</p> <p>Підручники та навчальні посібники:</p> <p>2. Науково-дослідницький практикум з суспільної географії. – К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. – 47 с.</p> <p>Основні наукові статті:</p> <p>3. Тестування моделі диференціальної урбанізації в Україні // Економічна та соціальна географія. – 2015. – Вип. 3(73).</p> <p>Іноземні видання:</p> <p>7. Challenges of the Post-Soviet Development of Ukraine: Economic Transformations, Demographic Changes and Socio-Spatial Polarization// Understanding Geographies of Polarization and Peripheralization. – New York : Palgrave Macmillan, 2015. – P. 252-269.</p> <p>Науковий керівник науково-дослідної теми 16БП050-02 «Просторові трансформації в Україні: моделі модернізації та планування міських територій».</p> <p>Керує роботою магістрантів, аспірантів (захищено 7 кандидатів геогр. наук)</p>	Стажувався в Інституті регіональної географії імені Лейбніца, відділ географії Європи (Лейпциг, Німеччина), березень 2014 р.

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Любіцева Ольга Олександрівна	доктор географічних наук, професор, завідувачка кафедри країнознавства та туризму географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Тараса Шевченка, 1977, (географ, викладач географії). Диплом В-1№625016	Доктор географічних наук, 11.00.02 – економічна та соціальна географія; професор кафедри країнознавства і туризму; Тема дисертації: «Геопросторова організація туристичного процесу», 2003	34	Автор понад 150 наук. праць, у т.ч. монографія «Світове господарство в умовах глобалізації» (2004), підручник «Економічна і соціальна географія світу» (2004), навчальні посібники «Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти)» (2011), «Соціально-економічна географія світу» (2013), «Географія світового господарства з основами економіки» (Київ 2014) Керує роботою магістрантів, аспірантів (захищено 9 кандидатів геогр. наук, 1 доктор наук)	1. Голова НМК підкомісія з туризму (2016 р.) – наказ МОНУ від 16.04.2016 2. Участь у роботі спеціалізованої вченої ради (Д 26.001.07 географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка). 3. Головний редактор фахового журналу «Географія та туризм». 4. Міжнародний географічний конгрес, Пекин, Китай, 2016 р. (Geography as a Basis for Training Specialists of Tourism in Ukraine/ The 33rd International. 5. Сертифікат про проходження наукового стажування у Вищій Школі Соціально-Природничій ім. Вінченца Поля (м. Люблін) з 01.02.-28.02.2018р.
Дмитрук Олександр Юрійович	Завідувач кафедри географії України географічного факультету КНУ імені	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка, 1989, географ, фізико-	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.11 – конструктивна географія та раціональне використання	26	Наукові публікації за напрямом антропогенне ландшафтознавство, географія рекреації і туризму. Всього опубліковано понад 250 наук. праць. 2 монографії: Дмитрук О.Ю. , Уліганець С.І. Ландшафтно-рекреаційні системи	Науковий центр розвитку туризму Державної служби туризму і курортів України, 2007 рік. Розробка проекту стратегії сталого розвитку туризму і курортів в Україні. Видано наукову розробку

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
	Тараса Шевченка	географ, викладач.	природних ресурсів, професор кафедри географії України, «Ландшафтно-урбанізаційні системи України»		Закарпатської області. Видання НУДПСУ 2013, 196с. Дмитрук О.Ю., Бондарець В.С. Рекреаційні ландшафти Запорізької області, 2013р., 196с. (захищено 4 кандидатів геогр. наук)	«Стратегія розвитку туризму і курортів в Україні», 2007; Національний університет фізичного виховання і спорту, 2010 р. Стажування за програмою розвитку спортивно-оздоровчого та екологічного туризму міжнародного наукового конгресу «Олімпійський спорт для всіх». Сертифікат Університету міста Мачерата – координатор міжнародного дослідницького проекту GRAGE відповідно до міжнародної програми «Горизонт 2020» за напрямком «Науково-інноваційний кадровий обмін (Marie Skłodowska-Curie Actions, RISE); 2017 р..
Даценко Людмила Миколаївна	Завідувач кафедри геодезії та картографії географічно-го факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г.Шевченка, 1987р., географ-картограф	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.12 - географічна картографія, професор кафедри геодезії та картографії, тема дисертації:	18	1. Самойленко В.М., Даценко Л. М., Діброва І.О. Проектування ГІС: Підручник (англ. і укр.) // В.М. Самойленко, Л. М. Даценко, І.О.Діброва. – К. : ДП «Принт Сервіс», 2015. – 256 с. 2. Даценко Л. М., Нові освітні перспективи кафедри геодезії та картографії Київського національного університету імені Тараса Шевченка/ Часопис картог-	Стажування у Ванкуверському острівному університеті (БК, Канада) «Закладення основи інфраструктури просторових даних: забезпечення бази в українському уряді для підтримки стабільного економічного зростання»,

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників — місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
			«Навчальна картографія в умовах інформатизації суспільства: теоретико-методологічні засади та практична реалізація»		<p>рафії: Зб.наук.праць. – 2016. Вип.15. С. 186-194.</p> <p>3. Даценко Л. М.,Нові горизонти картографічної освіти в КНУ імені Тараса Шевченка / Українська географія: сучасні виклики / зб. наук. праць XII З'їзду УГТ. – К.: Прінт-Сервіс, 2016. – Т. I. – С. 149-151.</p> <p>4. Даценко Л. М., Кардаш Т.В. Історичні картографічні твори у сфері новітніх інформаційних технологій / Проблеми безперервної географічної освіти і картографії: Зб.наук.праць. – Харків: ХНУ ім.В.Н.Каразіна, 2015. – Вип. 21. С. 58-61.</p> <p>5. Даценко Л. М., Говоров М., Путренко В., Пашинсьа Н., Перші результати реалізації українсько-канадського освітнього проекту з питань закладення основ інфраструктури просторових даних / Вісник геодезії та картографії. – 2015. №4. С. 46-52.</p>	Сертифікат. (травень 2014 р.). Бельгія, Льовен та Брюссель, компанія VirtualSurveyor (розробник програмного забезпечення), Європейська асоціація географів (EUROGEO) з 1 по 8 травня 2016 р.

При розробці Програми враховані вимоги проекту освітнього стандарту спеціальності 106 «Географія» за рівнем доктора філософії.

1. Профіль освітньо-наукової програми

«Географія»

«Geography»

зі спеціальності № 106 «Географія»

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	ступінь вищої освіти: доктор філософії спеціальність: 106 «Географія» спеціалізації: фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів, біогеографія і географія ґрунтів, геоморфологія та палеогеографія, конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, економічна та соціальна географія, географічна картографія, географічні інформаційні системи і технології, фотограмметрія та дистанційне зондування Землі (ДЗЗ). Освітньо-наукова програма: Географія obtained qualification: Doctor of Philosophy specialty: 106 Geography specialization: Physiographic Geography, Geophysics and Geochemistry of Landscapes, Biogeography and Geography of Soils, Geomorphology and Paleogeography, Constructive Geography and Rational Use of Natural Resources, Economic and Social Geography, Geographical Cartography, Geographic Information Systems and Technologies, Photogrammetry and Earth Remote Sensing (Remote Sensing). Programme: Geography
Мова(и) навчання і оцінювання	українська / англійська <i>Ukraine/ English</i>
Обсяг освітньої програми	4 роки, обсяг освітньої складової – 40 кредитів ЄКТС
Тип програми	освітньо-наукова scientific-educational
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Україна, географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv, Ukraine Faculty of Geography
Назва закладу вищої освіти який бере участь у забезпеченні програми (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ВНЗ-партнера мовою оригіналу (заповнюється для програм подвійного і спільного дипломування)	
Наявність акредитації	

Цикл/рівень програми	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність диплома магістра
Форма навчання	денна, заочна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.geo.univ.kiev.ua/uk/
2 – Мета освітньої програми	
	Підготовка висококваліфікованого фахівця з географії ступеня доктора філософії в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія», здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно- організаційної та практичної діяльності у галузі географії, викладацької роботи у вищих навчальних закладах.
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	10 - Природничі науки/ 106 «Географія» / фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів, біогеографія і географія ґрунтів, геоморфологія та палеогеографія, конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів, економічна та соціальна географія, географічна картографія, географічні інформаційні системи і технології, фотограмметрія та дистанційне зондування Землі (ДЗЗ).
Орієнтація освітньої програми	освітньо-наукова академічна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Проведення досліджень в галузі географічних наук за спеціальністю 106 «Географія» Ключові слова: фізична географія, геофізика, геохімія ландшафтів, біогеографія, географія ґрунтів, геоморфологія, палеогеографія, конструктивна географія, раціональне використання природних ресурсів, економічна та соціальна географія, географічна картографія, географічні інформаційні системи і технології, фотограмметрія, дистанційне зондування Землі
Особливості програми	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Можливість працевлаштування в провідних установах в системі Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Національному космічному агентстві, Державній службі України з питань геодезії, картографії та кадастру; в науково-дослідницьких, проектних та прогнозно-планових державних і приватних установах, в обласних, районних і міських управлінських структурах (адміністраціях), в органах самоврядування, в туристичних фірмах, в зовнішньоторгових, транспортних та банківських установах, в засобах масової

	інформації та реклами, у сфері малого бізнесу, викладають географію та екологію в закладах середньої та вищої освіти.
Подальше навчання	
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Комбінація лекцій, практичних занять із розв'язуванням задач, виконанням проектів, дослідницьких лабораторних робіт. Базується на активному навчанні, головним чином, на індивідуальному навчанні та масштабному дослідницькому проекті.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, усні презентації, семінари та наукові звіти із оцінюванням досягнутого, підсумкова атестація. Підсумкова атестація здійснюється за двома напрямками: 1) оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки (складання комплексного підсумкового іспиту за спеціальністю 106 «Географія» відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за певною спеціалізацією); 2) встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія» (захист результатів науково-дослідницької роботи, які представлені у вигляді дисертації).
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу 2. Здатність до пошуку, оброблення на аналізі інформації з різних джерел 3. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі 4. Здатність розробляти та управляти науковими проектами.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	Спеціалізація: Фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів 1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішувати для досягнення мети; оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (ФК-1). 2. Здатність використовувати сучасні методи дослідження ландшафтів, їх виділення, типології, ординації, виявлення динамічних трендів, особливостей самоорганізації (ФК-2). 3. Вміння самостійно готувати запити і звітну частину для виконання проектів за національними та міжнародними грантами в галузі фізичної географії, геофізики і геохімії ландшафтів організовувати консорціуми та брати участь у міжнародній науковій кооперації (ФК-3). 4. Здатність використовувати принципи і методи стохастичного моделювання при аналізі просторових структур, динаміці, прогнозування змін ландшафтів та їх компонентів в просторово-часових координатах; визначати закономірності їх формування та розподілу (ФК-4). 5. Вміння будувати систему експериментальних досліджень для практичного підтвердження теоретичних допущень та реалізувати її у вигляді технологічного

процесу. (ФК-5). 6. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності (ФК- 6).

Спеціалізація: Біогеографія та географія ґрунтів 1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішувати для досягнення мети; оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (ФК-1). 2. Здатність використовувати сучасні методи дослідження стану і якості ґрунтів і грантового покриву, вирішувати комплекс проблем раціонального використання та охорони ґрунтів і ґрунтового покриву. (ФК-2). 3. Вміння самостійно готувати запити і звітну частину для виконання проектів за національними та міжнародними грантами в галузі біогеографії та географії ґрунтів, організовувати консорціуми та брати участь у міжнародній науковій кооперації (ФК-3). 4. Здатність використовувати принципи і методи моделювання при аналізі просторових структур, динаміці, прогнозування зміни ґрунтового покриву та його компонентів в просторово-часових координатах; визначати закономірності формування та розподілу таких змін (ФК-4). 5. Вміння будувати систему експериментальних досліджень для практичного підтвердження теоретичних допущень та реалізувати її у вигляді технологічного процесу. (ФК-5). 6. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності (ФК-6).

Спеціалізація: Геоморфологія та палеогеографія 1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішувати для досягнення мети; оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (ФК-1). 2. Здатність використовувати сучасні методи дослідження рельєфу земної поверхні та палеогеографічні методи, їх комплексування у відповідності до поставлених науково-дослідницьких зад (ФК-2). 3. Вміння самостійно готувати запити і звітну частину для виконання проектів за національними та міжнародними грантами в галузі геоморфології та палеогеографії, організовувати консорціуми та брати участь у міжнародній науковій кооперації (ФК-3). 4. Здатність використовувати принципи і методи дистанційного зондування Землі та ГІС-технології при аналізі просторових процесів, організації морфологічної структури земної поверхні, а також при палеогеоморфологічних побудовах в просторово-часових координатах; визначати закономірності їх формування та розподілу (ФК-4). 5. Вміння будувати систему експериментальних досліджень для практичного підтвердження теоретичних допущень та реалізувати її у вигляді технологічного процесу. (ФК-5). 6. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності (ФК- 6).

Спеціалізація: Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів 1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішувати для досягнення мети; оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (ФК-1). 2. Здатність використовувати традиційні та інноваційні методи конструктивно-географічних досліджень; способи набуття, обробки, передачі, збереження первинних географічних даних; принципи обробки географічних даних та отримання корисної інформації та нових знань (ФК-2). 3. Вміння самостійно готувати запити і звітну частину для виконання проектів за національними та міжнародними грантами в галузі конструктивної географії і раціонального використання природних ресурсів, організувати консорціуми та брати участь у міжнародній науковій кооперації (ФК-3). 4. Здатність використовувати геопросторові закономірності перебігу природних та антропогенних процесів в географічній оболонці, закономірності розвитку різних природо-господарських систем, новітні теорії, що пояснюють розвиток різних систем використання природних та антропогенних ресурсів, особливості ефективного методологічного підходу для вирішення актуальних завдань збалансованого природокористування (ФК-4). 5. Вміння будувати систему експериментальних досліджень для практичного підтвердження теоретичних допущень та реалізувати її у вигляді технологічного процесу. (ФК-5). 6. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності (ФК- 6).

Спеціалізація: Економічна та соціальна географія 1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішувати для досягнення мети; оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (ФК-1). 2. Здатність використовувати сучасні методи регіональних суспільно-географічних досліджень, географічного моделювання та прогнозування суспільно-просторових процесів (ФК-2). 3. Вміння самостійно готувати запити і звітну частину для виконання проектів за національними та міжнародними грантами в галузі економічної та соціальної географії, організувати консорціуми та брати участь у міжнародній науковій кооперації (ФК-3). 4. Здатність використовувати принципи і методи оцінки просторової організації людської діяльності на земній поверхні; вміння проводити комплексні фундаментальні та прикладні суспільно-географічні дослідження в просторово-часових координатах; визначати закономірності їх формування та розподілу (ФК-4). 5. Вміння будувати систему експериментальних досліджень для практичного підтвердження теоретичних допущень та реалізувати її у вигляді технологічного процесу. (ФК-5). 6. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності (ФК- 6).

	<p>Спеціалізація: Географічна картографія, географічні інформаційні системи і технології, фотограмметрія та дистанційне зондування Землі (ДЗЗ) 1. Здатність формулювати наукову проблему, розробляти робочі гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішувати для досягнення мети; оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики (ФК-1). 2. Здатність володіти прийомами та способами ГІС-аналізу, математико-картографічного моделювання та розкладання геозображень на складові з перетворенням і без перетворення картографічного зображення. Розуміння системи організації моніторингових спостережень та використання їх результатів для картографічного моделювання стану та розвитку об'єктів реальної дійсності, формування дослідницького блоку національної інфраструктури геопросторових даних (ФК-2). 3. Вміння самостійно готувати запити і звітну частину для виконання проектів за національними та міжнародними грантами в галузі географічної картографії, географічних інформаційних систем і технологій, фотограмметрії та дистанційного зондування Землі, організовувати консорціуми та брати участь у міжнародній науковій кооперації (ФК-3). 4. Вміння володіти методами наукового аналізу, творчо використовувати у навчальній і дослідницькій діяльності знання щодо теоретичного і практичного використання карт для системного аналізу та географічного прогнозування, отримання за картами різних кількісних показників про розвиток та еволюції природних і соціальних явищ. (ФК-4). 5. Вміння будувати систему експериментальних досліджень для практичного підтвердження теоретичних допущень та реалізувати її у вигляді технологічного процесу. (ФК-5). 6. Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності (ФК- 6).</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>Деталізовані результати навчання за ОНП «Географія» спеціальністю 106 «Географія»</p> <p style="text-align: center;">Знання</p> <p>ПРН 1 Мати знання з питань організації і форм здійснення в сучасних умовах наукового та навчального процесів, їхнього наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення</p> <p style="text-align: center;">Уміння</p> <p>ПРН 2 Формулювати з нових дослідницьких позицій робочі гіпотези досліджуваної проблеми та загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки.</p> <p>ПРН 3 Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.</p> <p>ПРН 4 Обґрунтовувати необхідність і обсяги експериментальних досліджень; працювати на сучасному обладнанні,</p>

	<p>обробляти результати експериментів; аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень</p> <p>ПРН 5 Проводити опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін відповідного фахового напрямку та дисциплін фундаментального циклу</p> <p>Комунікація</p> <p>ПРН 6 Вміти професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практичне використання іноземної мови (в першу чергу - англійської) у науковій, інноваційній діяльності та педагогічній діяльності</p> <p>Автономія та відповідальність</p> <p>ПРН 7 Діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо і на основі етичних міркувань (мотивів).</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Навчання проводиться із залученням провідних спеціалістів та лабораторного обладнання галузевих науково-дослідних інститутів НАН України
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Використання сучасного спеціалізованого програмного забезпечення, ГІС-моделювання, використання матеріально-технічної бази НДС «Регіональних проблем економіки і політики» та навчальних лабораторій географічного факультету. Використання сучасного спеціалізованого програмного забезпечення, ГІС-технологій, елементів «інтернету речей». Можливість використання матеріально-технічної бази в рамках міжнародних дослідницьких проектів.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Географічний факультет добре оснащений комп'ютерною технікою, програмним забезпеченням, має три навчальні комп'ютерні класи загального доступу. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми ґрунтується на наявності україномовних підручників, посібників та методичних вказівок з виконання лабораторних і практичних занять, які виконані співробітниками кафедр, а також на фондових матеріалах Наукової бібліотеки ім. М. Максимовича університету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Не є обов'язковою та може реалізовуватися на основі двосторонніх договорів між Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та закладами вищої освіти України на конкурсній основі відповідно до умов договору
Міжнародна кредитна мобільність	Проект з міжнародної кредитної мобільності може бути організований з ВНЗ-партнером з країни-члена Програми Еразмус+: Віденський університет, Бакинський державний університет, Азербайджанський державний університет нафти і промисловості, Університет Ментурі (Алжир), Каїрський університет, Білоруський державний університет, Білоруський державний технологічний університет, Єреванський державний університет, Університет Астону (Великобританія), Лідський Університет (Великобританія), Афінівський національний університет імені Іоанніса

	<p>Каподистрія, Батумський державний університет Шота Руставелі, Тбіліський державний університет імені Іване Джавахішвілі, Талліннський технологічний університет, Тель-Авівський університет, Університет Адамаса (Індія), Університет Індонезія, Тегеранський університет, Університет міста Валенсія (Іспанія), Барселонський університет (Іспанія), Флорентійський університет (Італія), Університет Салерно (Італія), Євразійський національний університет імені Л.М. Гумільова (Казахстан), Карагандинський державний технічний університет, Казахський національний університет імені аль-Фарабі, Університет Манітоби, Киргизький національний університет імені Жусупа Баласагіна, Нанкайський університет, Пекінський університет, КНР, Корейський університет іноземних мов Хангук, Інститут науки й технологій Квангжу (Корея), Корейський університет, Національний університет Сеулу, Університет Вонкванг, Університет Йоннам, Кувейтський університет, Латвійський університет (Латвія), Відземський університет прикладних наук (Латвія), Вільнюський університет, Каунацький технологічний університет, Клайпедський університет, Утрехтський університет (Нідерланди), Констанцький університет (Німеччина), Мюнхенський університет Людвіга-Максиміліана (Німеччина), Технічний університет Ільменау (Німеччина), Вільний університет Берліна (Німеччина), Університет м. Ульм (Німеччина), Університет Тромсе (Норвегія), Гданський університет (Польща), Варшавський університет (Польща), Лодзький університет (Польща), Краківський політехнічний університет ім. Тадеуша Костюшка (Польща), Ягеллонський університет (Польща), Варшавський природничий університет (Польща), Сілезький університет у Катовіцах (Польща), Лісабонський університет (Португалія), Університет Альгарве, Московський державний університет імені М.В. Ломоносова (РФ), Санкт-Петербурзький університет (РФ), Тюменський державний нафтогазовий університет (РФ), Російський державний геологорозвідувальний університет імені Серго Орджонікідзе, Південно-Уральський державний університет (РФ), Бухарестський університет, Белградський університет, Сінгапурський університет, Братиславський університет ім. Яна Коменського (Словаччина), Університет Акрон (США), Університет Айова, США, Анкарський університет (Туреччина), Туркменський державний університет імені Махтумкулі, Будапештський університет імені Етвеша Лоранда, Національний університет Узбекистану 17 імені Мірзо Улугбека, Ташкентський університет інформаційних технологій (Нукусський філіал), Університет міста Турку (Фінляндія), Університет Нансі 2 (Франція), Паризький університет Сорбонна Париж-4 (Франція), Університет Поля Сабатьє (Франція), Університет імені Поля Валері – Монпельє III (Франція), Університет науки й технологій м. Лілль (Франція), Університет Страсбурга (Франція), Національний інститут прикладних наук м. Ліон (Франція), Орлеанський університет, Карлов університет (Чехія), Технічний університет м. Брно (Чехія), Університет Рюоку (Японія), Кіотський університет (Японія).</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>На загальних умовах</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	
1	2	3	4	
Обов'язкові компоненти ОНП				
ОК-1	Академічне письмо англійською мовою (English academic writing)	3	іспит	
ОК-2	Філософія науки та інновацій	7	іспит	
ОК-3	Методологія та організація роботи над дисертацією доктора філософії в галузі географії	4	іспит	
ОК-4	Усне наукове мовлення (Presenting Science)	4	іспит	
ОК-5	Асистентська педагогічна практика	10	диф. залік	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		28		
Вибіркові компоненти ОНП				
ВБ1	Вибірковий блок 1		4	Іспит
	Практична філософія та епістемологія науки			
	Європейська грантова система підтримки наукових досліджень та академічних обмінів			
	Принципи організації науково-дослідницьких робіт			
	Наукова бібліографія: практикум			
	Наукова комунікація: методи оприлюднення результатів дослідження			
	Професійне проектне управління науковими дослідженнями			
	Інтелектуальні обчислення та аналіз даних			
	Мінерально-сировинна база України			
	Основи системної біології			
	Сучасні кількісні методи аналізу соціальних даних			
	Сучасні проблеми і тенденції розвитку інформаційних технологій			
	Наноструктуровані полімерні матеріали для біотехнологій, медицини, інформаційних технологій та сонячної енергетики			
	ЯМР-спектроскопія для природничих наук			
	Теорія хаос			
	Математичні основи захисту інформації			
	Математична теорія фінансових ринків			
	Цивілізаційні, етнокультурні та міжетнічні процеси в Європі			
	Глобалізаційні процеси в сучасному світі			
	Актуальні проблеми сучасного суспільства: Україна у глобальних та регіональних порівняннях			
	Українська наукова мова			
	Практична риторика			
	Технології впливу в діловій комунікації			
Психологія спілкування				
Актуальні проблеми зовнішньої політики України				
Право інтелектуальної власності				
Ринок цінних паперів				
Лінгвістичне програмування поведінки людини				
Література у глобальному естетичному просторі ХХІ ст.				
Глобальні зміни клімату, нові геосферні тренди				

	Глобальні проблеми людства та сталий розвиток		
	Інноваційні технології в сфері воєнної та інформаційної безпеки		
	Методологія проведення наукових досліджень у сфері інформаційних технологій спеціального призначення		
	IT Essentials ("Основи інформаційних технологій")		
	NDG Linux Essentials		
	Soft skills (англійською мовою)		
Вибірковий блок 2			
спеціалізація - фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів			
ВБ2- ВБ3	Фізична географія, геофізика та геохімія ландшафту. Теоретико-методологічні студії	4	іспит
	Сучасні методи в ландшафтній географії		
	Стохастичне моделювання в фізичній географії, геофізиці і геохімії ландшафтів		
спеціалізація - біогеографія та географія ґрунтів			
ВБ2- ВБ3	Дослідницькі студії з ґрунтознавства і географії ґрунтів (наукові лекції і семінари за темами дисертаційних досліджень)	4	іспит
	Моніторинг якості ґрунтів і ґрунтового покриву		
	Новітні методи картографування ґрунтів і ґрунтового покриву		
спеціалізація - геоморфологія та палеогеографія			
ВБ2- ВБ3	Теоретико-методологічні студії у галузі геоморфології та палеогеографії (наукові лекції і семінари за темами дисертаційних досліджень)	4	іспит
	Методика регіональних геоморфологічних та палеогеографічних досліджень		
	Дистанційні дослідження та ГІС-технології у дослідницьких заходах геоморфології та палеогеографії.		
спеціалізація - конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів			
ВБ2- ВБ3	Студії з конструктивної географії	4	іспит
	Студії з раціонального використання природних та антропогенних ресурсів		
	Інноваційні методи конструктивно-географічних досліджень		
спеціалізація - економічна та соціальна географія			
ВБ2- ВБ3	Студії з економічної та соціальної географії	4	іспит
	Студії з політичної географії та географічного країнознавства		
	Регіональні суспільно-географічні дослідження		
спеціалізація - географічна картографія, географічні інформаційні системи і технології, фотограмметрія та дистанційне зондування Землі (ДЗЗ)			
ВБ2- ВБ3	Теорія сучасної картографічної науки (наукові лекції і семінари за темами дисертаційних досліджень)	4	іспит
	Методологія та організація наукової роботи в географічній картографії		
	Методика геоінформаційного забезпечення картографічного моделювання		
Загальний обсяг вибірових компонент		12	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОНАУКОВОЇ ПРОГРАМИ		40	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньо-наукової програми представлений на схемах.

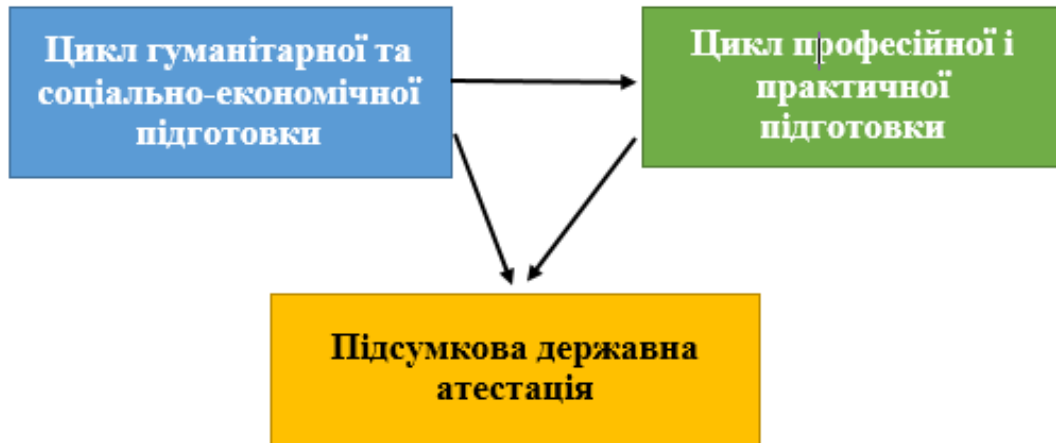

Рис. 2.1. Узагальнена схема вивчення блоків компонент освітньо-наукової програми

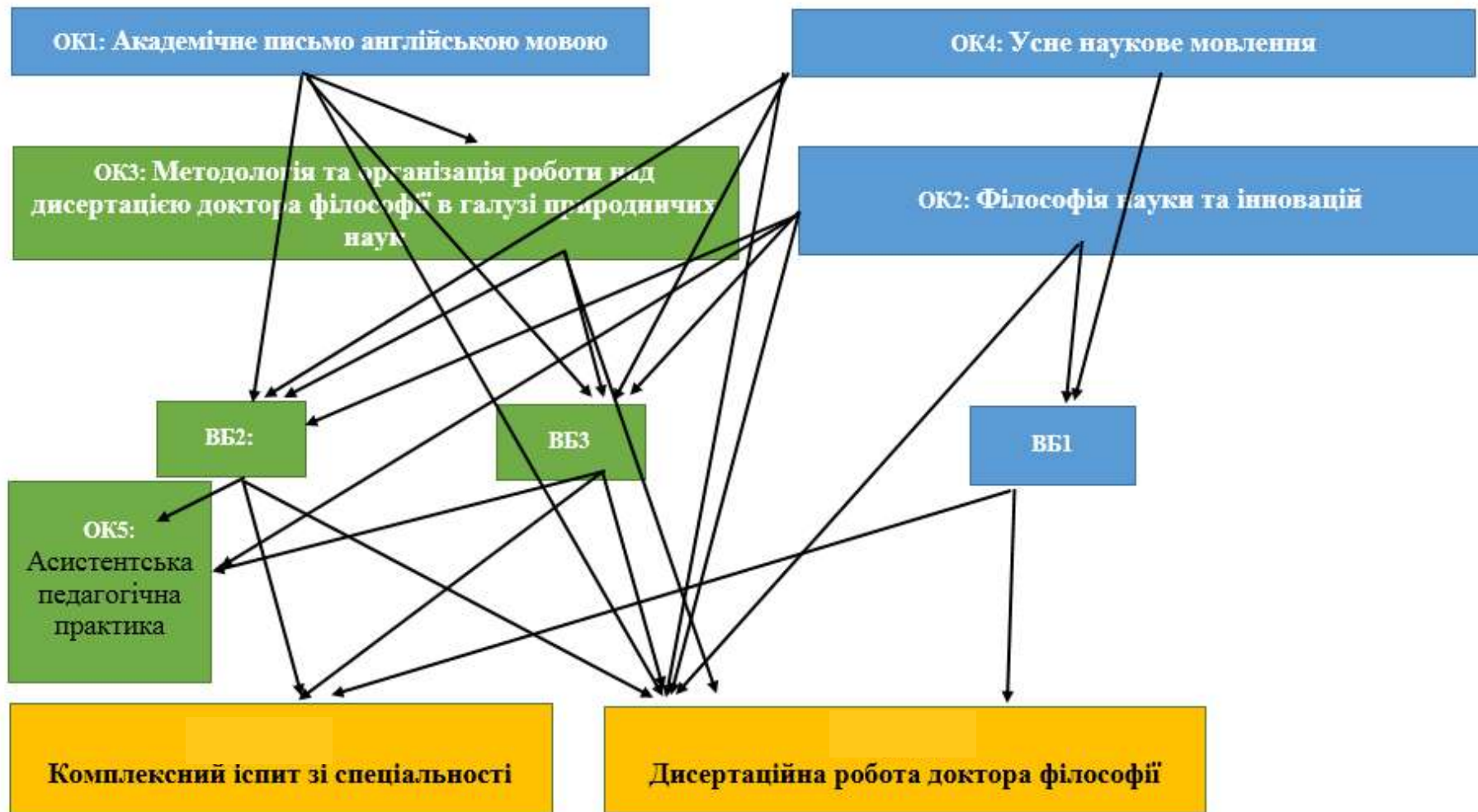

Рис. 2.1. Схема логічної послідовності вивчення компонент освітньо-наукової програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

В процесі підготовки докторів філософії спеціальності № 106 "Географія" використовують дві форми атестації: проміжну та підсумкову.

Атестація за теоретичним модулем передбачає складання іспитів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 106 «Географія».

Технологія проміжної атестації включає наступні етапи:

- розробка теоретичних питань науково-аналітичного характеру;
- проведення контролю;
- перевірка виконаних завдань;
- усне обговорення письмових відповідей на теоретичні питання, творчі завдання, відповіді на додаткові запитання членів екзаменаційної комісії;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей теоретичної підготовки аспірантів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Науково-дослідницький модуль передбачає проведення поточної атестації аспірантів раз на рік та звітування на засіданні кафедри двічі на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи

Підсумкова атестація здійснюється за двома напрямками:

1) оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки - комплексний підсумковий іспит за спеціальністю 106 «Географія» з врахуванням спеціалізації. Комплексний іспит складається з виконання теоретичних і практичних (аналітичних) завдань.

2) встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія» - захист результатів науково-дослідницької роботи, які представлені у вигляді **дисертації**. Підсумкову атестацію у вигляді прилюдного захисту дисертації здійснює спеціалізована вчена рада.

Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі Київського національного університету імені Тараса Шевченка за спеціальністю 106 «Географія» завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» в галузі природничих наук за спеціальністю 106 «Географія» з врученням диплому встановленого зразка про рівень освіти та кваліфікацію. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Присвоєння професійних кваліфікацій (молодший науковий співробітник, викладач вищого навчального закладу особам, які їх не мали) здійснюється актами уповноважених комісій за окремо затвердженим порядком

